

## Előfizetési árak:

Egész évre . . . K 10.—  
Félévre . . . . . K 5.—  
Negyedévre . . . K 2.50  
Egyes szám ára 20 fillér

# ABONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Abony, Vasút-utca

Telefon - szám : 37

Előfizetési és hirdetési díjak a kiadóhivatalhoz küldendők. A nyilv. tér sora 1.- korona

Független társadalmi hetilap

Felelős szerkesztő és kiadótitkár

RADOS MÓRIC

Megjelenik minden vasárnap

## Meddig még? . . .

A hazát mélységes gyászba döntött, irtózatosszerű merénylet minden igaz magyar által megsiratott áldozatai eljutottak végső nyughelyükhöz: az artstetteni kastély kis temploma alatt meghúzódó családi sírbolt-hoz. De a mi szivünk, a mi emberi és hazafias érzésünk nem tud megnyugodni! . . . Könnybelábadt szemmel, ökölbe szoritott kézzel, halkán beszélgetünk az aljas merényletről, s annak szerencsétlen áldozatairól. . . . Hogyan? Hát ezt is meg kellett érnünk? Nekünk, tíz milliányi magyaroknak, Európa büszke, harcias, lovagias nemzetének, kik háromszáz év vérzivatarai közt annyi áldozattal védtük a keresztyén művelődést az iszlám mindent elborítással fenyegető áradatával szemben? Hogy egy szedett-vedett, megfertőzött, piszok nép megfosszon benünket trónunk királyi várományosától, hadseregünk fenséges főparancsnokától?!

Valóban megnehezült az idők viharos járása felettünk.

Templomaink ormán, iskoláinkon, középületeinken még gyászos komorsággal ott leng a bánat fekete zászlója. Az Isten házába csapatostul sereglünk össze; égő veszteségünk, megalázott, véresen megcsúfolt nemzeti érzésünk pedig gondolkodásra készítet. Meggondolására a gaztett jelentőségének és annak a szerepnek, amit ennek elkövetésében a „szomszállam“ hivatalosan, vagy hivatlanul elkövetett.

A kragujeváci állami arzenálból eltűnt hat bomba. Ugyanolyan, u. n. palack-bomba, mint aminőt a fekete vasárnapon a trónörökös kíséretének autójára hajítottak Sarajevóban;

ugyanolyan, mint aminőt a merénylet színhelye mellett fekvő hid karfáján találtak; ugyanolyan, mint a montenegrói, belgrádi eredetű bomba volt . . .

A két fenevad, a gaztett pokoli halálra érdemes elkövetői már kezdenek valani. Elmondották az összeküvés történetét. Cabrinovics egy kávéházban üldögélt néhány hét előtt Belgrádban és egy szerb újságból olvasta, hogy a trónörökös junius végén Sarajevóba érkezik. Átadta a lapot a kávéházban mulatozó Principnek, aki annak olvastára beleegyezőleg bólintott a fejével. Másnap egy parkban találkozva megállapodtak abban, hogy megölik Ferenc Ferdinándot, a feleségét, és egész kíséretét!

Mikor azután látták, hogy hogy lehetne bombát szerezni, jutottak összeköttetésbe Pribicsevics Milánnal, aki 1906-ban a mi hadseregünkben, mint közös főhadnagy szolgált. Akkor átszökött a szerb hadseregbe, s most a vezérkari főnök helyettese. Pribicsevics a két gazembert Cigó (Ciganevics) hirhedt szerb komitácsihoz (bandavezérhez) utasította, akit a balkáni háboru után érdemei elismeréseül szerb állami tiszttelviselőnek neveztek ki. Cigó kijelentette, hogy módjában van a kragujeváci arzenálból bombákat szerezni! Kikötötte, hogy amennyiben a gaztettet vállalják, utasításait pontosan követni tartoznak. Az utasítások ezek voltak:

Kapnak hat bombát, ugyanannyi revolvért, szerezzenek még négy bombavetőt. Az első bomba felrobbantása után mindannyian elhajítják a bombákat. Mindegyik merénylő mikor a trónörökös eléje ér, jobb

kezével elhajítja a pokolgépet . . .

A gyilkosok és egyéb tanuk vallomásából tehát már eddig is kétségtelen, hogy a gyilkosok Szerbiából kaptak erkölcsi biztatást, anyagi támogatást és öldöklő fegyvereket. Már meg tudta állapítani a Sarajevóban lázas buzgalommal folytatott nyomozás azt is, hogy a büntett értelmi szerzőjét Belgrádban kell keresni és hogyha e „tisztelt“ állam kormányának egy csepp őszinte s büntudat nélküli lelkiismerete volna, már régen hűvösre is tette volna a felbujtót. Egyelőre azonban a szerb kormány beírta azal, hogy sűrű könnyhullatás közepette felháborodását fejezte ki a gonosz merénylet fölött. Hogy ez a felháborodás mennyire igaz lehet, azt igazán kár lenne nekünk, magyar sajtó munkásainak bővebben kifejteni . . .

A temetés lezúgott. A szerencsétlen szülők az örök nyugalom hajnaltalan álmát alusszák . . . Három, szegény árva csendesen zokog valahol messze, fényes, fedelmi kastély gyászba vont, rideg falai közt . . .

A monarchiának jámbor két, nagy népe, a magyar és a német meg itt ül a porban és hamuban, szívében mély gyásszal, tehetetlen haraggal, ökölbe szoritott kézzel, egymás iránt is féltékeny százados szeretetlenséggel . . . Vajjon meddig ül így? Mikor érti meg e kor intő szavát! Hogy testvéri összetartással kezdet fogjon és cselekedjék? Hogy a szláv gyűlöletre megadja a korszakos, az új Európát megalapozó, igazságos választ?

Választ, amely egyetlen felelet lehet egy képtelen faj brutalitására . . .

Meddig ülünk mozdulatlan, néma gyásszal, tehetetlen dühünk fogcsikor-

gatásával, a porban és a hamuban, magyarok?! . . .

## Polgári iskolánk

Állami polgári fiu- és leányiskolánk 1913—14. évi munkásságáról 58 oldalra terjedő értesítőben számol be az intézet igazgatója, Homoky István.

Az értesítő XII. fejezetre van felosztva. Vezetőhelyen Kozák Jolán tanárnő leírását találjuk az intézeti növendékek múlt évi tátrai kirándulásáról.

Az 1913—14. tanév történetére vonatkozó adatok képezik a második fejezetet. A beírások szeptember hónap első három napján történtek, mely alkalommal beiratkozott 84 fiu és 50 leány növendék, összesen 134-en. A tanév ünnepélyes megnyitása szeptember 4-én volt.

Személyi változás az idén is volt. Jósza János tanárjelölt, aki a rajztanári teendőket ellátásával volt megbízva, évközben állását elhagyta, helyébe Viski János festőművész bízott meg.

Az egészségi állapot a lefolyt tanévben általában kielégítő volt.

A tanulmányi előmenetel általában jónak mondható, nagyobb fokú fenyegető eljárásra az elmúlt év folyamán szükség nem volt.

A vallásos nevelést az egyes felekezetek lelkészei látták el, a növendékek szorgalmasan vettek részt az istentiszteleteken.

Az intézetet az elmúlt tanévben dr. Künsztler Károly, a kecskeméti tanfelügyelői kirendeltség kir. tanfelügyelője és Greisinger István upesti áll. polg. iskolai igazgató, mint a vall. és közokt. miniszter által megbízott polgári iskolai iskolalátogató látogatták meg, akik az intézetben tapasztaltak felett legteljesebb megelégedésüket fejezték ki.

A hazafias szellem ébrentartására az intézet a lefolyt tanévben több hazafias ünnepélyt rendezett, amelyeken szívesen jelent meg városunk közönsége is. Március 8-án a „Segélyző Alap“ gyarapítására nagyszámú gyermekelődás volt, melynek bevételéből 538 korona 40 fillérrel gyarapodott a „Segítő Alap“ vagyona, mely jelenleg 4402 korona 88 fillért tesz ki.

A tanári és ifjusági könyvtár az idén gyarapodott néhány könyvvel és az ifjusági könyvtárból 130 növendék 3900 kötet könyvet vett ki.

A segítő-egyesület az elmúlt tanévben 78 kor. 22 fillért fordított szegénysorsu növendékek tanszer és ruha segélyezésére.

Abony község képviselő-testülete az iskolafelszerelésének gyarapítására az elmúlt évben 400 koronát szavazott meg. A Vármegye kir. Tanfelügyelője 27 tanulót teljes-, 12 tanulót fél tandíj mentességben részesített; ily módon a szegénysorsu növendékeknek elengedett összeg 432 koronát tesz ki. Pintér Gyula elhunyt barátja Milch Gyula emlékére a Segítő-Alap céljaira 100 koronás alapítványt tett, ugyan-csak ezen alap gyarapítására a Közgazdasági Bank 40 koronát adományozott.

A tanítások június 12-éig tartottak a folyó tanévben. A vizsgálatok június 13-án kezdődtek és 23-án fejeződtek be. A tanév ünnepélyes bezárása 27-én volt.

Az értesítő a növendékek rajz és kézimunkakiállításáról is említést tesz. Sajnos mi ilyesmirel az idén nem hallottunk.

Az évzáró vizsgálatok alkalmával osztattak ki a jutalmak. Jutalomdíjban részesültek: Beviz Imre III. o. t. Batta Erzsébet IV. o. t. Tömösközy József III. o. t. Egedi Kálmán IV. o. t. Kollár Béla IV. o. t. Kiss Rózi II. o. t. Szűcs Erzsébet II. o. t. Ringisen Ernő II. o. t. Székely Margit II. o. t. Retkes Gyula I. o. t. Batta Teréz III. o. t. Kollár László I. o. t. Pick József és Horváth József II. o. t. Drávai Sándor II. o. t. és Kónya Erzsébet I. o. t.

Az ifjúsági egyesületek Béky Endre és Garasné Lengyel Klára vezetése alatt az idén is szépen működtek.

A tantestületről és az elévzett tananyagról szóló jelentések után az értesítő az egyes osztályok tanulóinak névsorát közli, melyet a polgári iskolai nyilvános és magánvizsgálatokról szóló tudnivalók és statisztikai táblázatok követnek.

A jövő iskolai évben használandó tankönyvek és az életpályaválasztás ismertetése után a jövőévrre vonatkozó tájékoztató zárja be az értesítőt. A jövő iskolai évre a tanulók felvétele és beírása szeptember hó 1, 2 és 3 napján lesz, naponként délelőtt 8—12 óráig. A javító-, felvételi és pótvizsgálatok a fiúiskolában szept. 1-én délután 2 órakor, a leányiskolában 2-án, délután 2 órakor kezdődnek.

A tanév ünnepélyes megnyitása 4-én lesz, 5-én pedig megkezdődik a rendes tanítás. A tandíj helybelieknek 12 korona, vidékieknek 20 korona, melynek fele beíráskor, másik fele pedig február 1-én esedékes. Az intézetben a jövő évben is tartatnak latin nyelv és gépirási tanfolyamok.

## Reklamációt

amely a lap késedelmes, vagy nem pontos kézbesítésére vonatkozik, sziveskedjék akár telefonon, akár levelezőlap útján a kiadóhivatalnak jelenteni.

## Községi ügyek

### Kocsér.

Erdős Dezső állatorvos szabadságát megkezdte. Helyettesítéssel a jászkarajenői állatorvos bízott meg.

Radics Géza községi orvost, Dr. Madarász Adorján járási főszolgabíró helyettesítette.

### T.-Görgye.

T.-Görgye katonai közigazgatás tekintetéből is október 1-étől át lesz csatolva a nagykáta járáshoz.

### Tószeg.

A községi könyvtár működését dr. Madarász Adorján járási főszolgabíró megvizsgálta és azokat rendben találta.

## Törvény a bűnösökért

Mint megbízható helyről értesülünk, érdekes törvényjavaslat-tervezettel készült el az igazságügyminiszterium s a legközelebbi napokban az igazságminiszter be is nyújtja a parlament elé. A büntető ítélet hátrányos jogkövetkezményeinek megszüntetéséről szól a huszonhatszakszós javaslat. Intenciója az, hogy mentesítse az elítélteket bizonyos idő leteltével azoktól a súlyos következményektől, amelylyel haláláig súlytották eddig azt, aki egyszer megtévedett.

A javaslat szerint csak azokat éri a törvénybe iktatott kedvezmény, akik büntetésük eltelté óta kifogástalan, munkás életet éltek, legalább két év óta egy községben laktak — ha csak foglalkozásukkal nem jár az állandó lakhelyváltoztatás — és a bűnesetekkel okozott vagyoni kárt, vagy megtérítették, vagy megtéríteni igyekeztek.

A rehabilitást bírói ítélettel mondja ki az elítélt kérelmére, ha öt év telt el a büntetés kitöltése óta oly bűncselekmény esetében, amelyre öt évet meg nem haladó fogházat vagy államfogházat — vagy ha három évet meg nem haladó fegyházat, börtönt ír elő a törvény, tíz év múltán pedig, ha a törvény, arra a bűncselekményre öt éven túli fogházat, államfogházat, vagy három éven túli fegyházat, börtönt ír elő. Visszaesőknél a hátrádók duplán számíttatnak. A még súlyosabb esetekben — például az életfogytiglanra vagy halálraítélteknél, ha kegyelem folytán visszanyerték később szabadságukat — a király mentesíthet a következmények alól.

Minden esetben meg kell szüntetni a hátrányos következményeket azoknál, akik nem töltötték be a bűncselekmény elkövetésekor 18-ik életévüket és a büntetésük nem haladta túl a két évet. Husz év leteltével azonban bárki kérheti, még ha a törvé-

nyes előfeltételek hiányoznak is, rehabilitását. A rehabilitáltak állásukat a rehabilitálás által nem nyerik vissza, az azelőtt viselt gyámi tisztet sem, de visszanyerik elvesztett nyugdíjigényüket is, törlik őket a bűnügyi nyilvántartásból, úgy hogy azután teljesen büntetlen előéletűeknek kell őket tekinteni.

## Gazdáink figyelmebe

Még mindnyájunknak élénk emlékezetében van a múlt nyári esős időjárás, melynek folytán nemcsak kapásveteményeink romlottak meg, hanem gabonatermésünk is, bár mennyiségileg tűrhető volt, de minőségre nézve igen sok kifogásolni valót hagyott hátra.

Nem lehetetlen, hogy az idén is hasonló időjárásunk lesz s ezért minden lehető el kell követniök gazdáinknak arra nézve, hogy gabonájukat lehetőleg szárazon hordhassák be hombárjukba.

Ezt pedig a lehetőségig úgy érik el, ha elsősorban a learatandó gabonát meghagyják érni legalább addig, míg a szem nagy része el nem éri azt a keménységet, hogy a szemet kézzel nem lehet szétdőrszólni vagy szét nyomni, mert már akkor a szalma is megért és így kevesebb benne a nedvességtartalom s a buza is így adja meg a leg-súlyosabb minőséget.

Fontos a berakodás is, melyet minden esetre úgy kell intézni, hogy az asztag lehetőleg szárazon legyen összerakva, tehát akinek több berakni valója van, azt mennél gyorsabban eszközölje s ha nincs elegendő igája, akkor még pénzes behordót is tanácsos alkalmazni, mert az idén szintén gyakorinak ígérkezik az eső s ha a jó száraz időt kelőképen fel nem használja nagy károsodásban lehet része.

Az asztagok készítésénél különös gondot fordítsanak gazdáink arra, hogy a betetözést simán, élesen és lehetőleg meredeken végezzék, hogy az esetleg előforduló esőzés azt át ne járhasa.

Az asztagba rakott gabonának bizonyos ideig, legalább 5—6 napig állni kell, hogy így az asztagban pihenjen, mert a felhalmozásban pihent érett gabona hamarabb kiforja magát, mint a rögtön csépelte gabona s ezáltal a gépelés után rövidebb időre is jó lisztet ad.

Már pedig eme szempont igen fontos a gabona jobb értékesítésére.

Ha cséplés alkalmával a gabona egy része nedves, akkor azt külön kell szedetni, külön zsákba eresztetni és kitergetni, mert a teljesen száraz és érett gabona értékét is nagyon csökkenti.

Ha bizonyos körülmények arra kényszerítik a gazdát, hogy a cseplést nyersen végezze, akkor a szemet nem szabad sem zsákban hagyni, sem rakásra for-

gatni, hanem szellős helyre kiteríteni. A kiterítetésre alkalmas a kocsiszin, padlás stb.

Ha a gabona a padlás földjétől poros lesz is, az még nem olyan nagy baj, mintha bedohosodik, mert a portól meg lehet tisztítani, de a dohosságot el nem lehet üzni.

A múlt évi szomorú tapasztalat nemcsak a gazdáknak, hanem a malmoknak, liszt- és kenyérfogyasztó közönségnek is igen sok kellemetlenséget okozott s így nem lehet eléggé ajánlani, hogy gazdáink a legnagyobb körültekintéssel járjanak el a gabonatermés levágása, összehordása, cséplése és a szemes gabona beraktározása körül.

Az itt elmondottak csak csekély részét képezik ama megszívlelendő dolgoknak, melyeket a gazdáknak az aratás alkalmával szem előtt kell tartani, de már ezek is fontosak arra, hogy a gabona jól kitartható és jó liszt előállítására alkalmas, következésképpen tehát jobban értékesíthető legyen.

K I.

## Urania.

### A szkeccsek divata.

Egyre sürűbben követik egymást a magyar szkeccsek és gyűjk hozzá — a sikeres szkeccsek. Ez az új műfaj, amely egyesíteni igyekszik a szinpad beszélő voltát a film gyors cselekményével, szinte önmagától adódott és a fejlődése természetes és előrelátható az is, hogy nem pusztán rövid 1—1½ óras darabok kerülnek a szkeccsszinpadon előadásra, hanem előadásra kerülnek majd rendes három órás mozidarabok is, amelynél a felvonásközöket vagy inkább az eseményközöket a film fogja át-hidalni. E sorok írója megjövendölte ezt akkor, amidőn nem is gondoltak a kinemaszkeccsre, mert ismételjük, a film fejlődése természetes.

A nagy szinpadot sohasem fogjuk nélkülözni, illetve azt sohasem fogja kiszorítani a film. Mindketten kultureszközök és eszközei a szórakozásnak és ahhoz, hogy egyikük érvényesüljön, egyáltalán nem szükséges, hogy a másikat kiszorítsa. Mindegyik megteremtette a maga közönségét, a két műfaj érdekei hol találkoznak, hol összeütköznek, de arra, hogy egyik is kiszorítsa a másikat, fölöslegessé tegye, arra gondolni sem lehet. A szinpad egyik áthidalhatatlan technikai nehézsége, hogy nem tudja a szintereket változtatni. Kötve van a felvonások szerinti egységhez, vagyis a szindarabnak három, négy, öt szinten és három-négyféle időközben kell lejátszani. Minden cselekményt bele kell szorítani egy-egy felvonás Prokrustes-ágyába és mindaz, ami az egy-egy felvonásba szorított cselekménytől a másik felvonásig időben és térben történik, az elvesz a közönség számára. Ezt pótolja a film, amelynek viszont a maga némaságához van szükség a szinpad beszédére.

A film, amely az egyes felvonásokat összeköti, tovább viszi a cselekményt; fűzi és hordja az eseményeket. Mindazt az eseményt, ami az egyes felvonástól a másikig lezajlott — elmondja; pótolja és ezzel eltünteteti azt az ugrásszerűséget, amely a szindarabban feltétlenül megvan. A kettő találkozása, a kettő összefogódzása tehát csak természetes volt és természetes volt az is, hogy nálunk, ahol a színműirök igazán hőven vannak, megteremtődött a magyar szkeccs. A kine-maszkeccs azonban csak egy rövidlélekzetű, külön műfaj, amely nem jelenti a film és szindarab találkozásának végső eredményeit. A végső eredmény a nagy film-szindarab lesz, amely egyesíti magában a kétféle műfajt. Persze még sokáig fog tartani, amíg ez a kérdés megfelelő dramaturgiai megoldást nyer, amíg kialakulnak a szabályai az elemeire. A fejlődés azonban természetes és el fog érni ide.

## Mi újság?

— **Köszönet nyilvánítás.** Mindazok, kik megholdogult leányunk, illetve testvérünk temetésén megjelenni szivesek voltak s mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, továbbá, kik kocsijukat voltak szivesek rendelkezésünkre bocsájtani, ezuton fogadják hálás köszönetünket.

Szakáll Lajos és családja.

— **Mozi szkeccs Abonyban.** Szenzációs irodalmi estje lesz ma az Uránia mozgnak. Budapesten hosszú ideig nagy sikerrel előadott „Ninon de Lenclos“ (Végzetes szerelem) gyönyörű és magas színvonalon álló mozi színjátékot az eredeti szereplőkkel nagy anyagi áldozat után sikerült az Uránia vezetőségének leszerződtenni. Külön érdekessége lesz ez Abony mozi látogató közönségének, mert ez az első szkeccs, az új mozi műfaj, melyet Abonyban látni lehet. Kíváncsian várjuk, hogy ez az új műfaj, melynek fele része szindarabon, fele része vásznon vetítve játszódik le ugyanazzal a szereplőkkel, hogyan fogja meghódítani közönségünket. A főszerepet Feld Irén nagyhírű volt kamarai művésznő játssa. A többi szereplők csupa elsőrangú fővárosi művészek, akik mindenütt nagy diadalra juttatták ezt a szkeccset. A szkeccs után élvezetes fehér cabaretben lesz részünk. A műsorban kitűzött és hangos derűt, kellő számok változatossága feledhetetlen jó estét fog szerezni a közönségnek. Előadások d. u. fél 7 és este 9 órakor. Helyárak: Páholyülés 2 kor. Fenntartott hely 1.60 kor. I. hely 1.20 kor. II. hely 70 fill. III. hely 50 fillér.

— **Közhatóság-e az ipartestület?** Az Ipartestületek Országos Szövetsége azt állítja, hogy az ipartestület nem hatóság, a kereskedelemügyi miniszter pedig azt állítja, hogy igenis, bizonyos tekintetben hatóság. Az ipartestületek szövetség-

ge ugyanis arra kérte a kormányt, hogy szüntesse meg azt a régebbi rendelkezést, hogy az ipartestületet a segédekről és tanoncokról nyilvántartási lajstromot köteles felterjeszteni a kormányhoz adókievetési célokra. A szövetség felfogása szerint erre az ipartestületet a kormány nem is kötelezi, mert az ipartestület nem közhatalóság. A kereskedelmi miniszter leiratában közli, hogy az igazságos adóztatás a kincstárnak és magánosoknak egyaránt érdeke és azért az ipartestület pedig, az ipartörvény által reáruházott hatáskörében, mint hatóság és közhatalóság jár el, minthogy pedig az adókievetés céljaira vezetendő segéd és tanoncnnyilvántartás az ipartestület hatáskörébe utaltatott, az ipartestület köteles a kimutatást feltüntetni és a miniszter felhívja az alispáni és polgármesteri hivatalokat, hogy az ipartestületeket köteleységük pontos teljesítésére nyomtatékosan figyelmeztessék.

— **Elmeogyógyintézet Kecskeméten.** Az állam által Kecskeméten építendő országos elmeogyógyintézet ügye több évi pihenés után a megvalósulás stádiumába jutott. Sándor János belügyminiszter leiratot intézett a város közönségéhez, amelyben tudatja, hogy az országos elmeogyógyintézet építését még ez évben megakarja kezdeni. Evégből felhívja a polgármestert, hogy az építő bizottságot haladéktalanul alakítsa meg újra, melynek elnökévé a miniszter, egy miniszteri tanácsost küld ki. Az intézet egyenlőre 400 beteg befogadására készül és 2 millió korona költséggel épül. A terv teljesen készen áll a belügyminiszteriumban. Az intézet céljaira a város 30 hold telket adományozott.

— **Elhagyott gyermekek kiképzése bolgár kertészekké.** Érdekes tervvel foglalkozik az Abaujmegyei Gazdasági Egyesület. Egy jótékony emberbarát nemcsak negyven holdas birtokát, hanem kevés költséggel átalakítható épületeit felajánlotta gondozás nélkül levő gyermek bolgár kertészekké való kiképzésére. A telepen évenként negyven gyermek tanulna ki az okserűi zöldségtermelés és szántóföld kertművelés ismereteit. A földművelésügyi, belügyi és igazságügyi kormány hajlandónak ígérkezett, hogy a szükséges költségeket fedezik és így az újabb emberbaráti intézmény legközelebb megvalósul.

— **Engedmény az adóbehajtás ellen.** A pénzügyminiszterium minden évben aratás előtt bizalmas rendeletet küld a vidéki pénzügyigazgatóságokhoz, amelyben felhívja a miniszter a hivatalokat, hogy aratás után a hátralékos állami adókat nagyobb eréllyel hajtsák be. A vidéki adóhivatalok ennek a rendeletnek az értelmében tüzzel-vasal behajtották az adókat, fizetési halasztást vagy egyáltalában nem, vagy legritkább esetekben adtak. Ez a rendelet, amelyet hivatalos nyelven aratási rendeletnek neveztek el, — hir szerint — az idén nem jelenik meg, sőt valószínű, hogy Teleszky János pénzügyminiszter célzatát tovább is érvényesítik és ezt a szigoru

rendeletet egyáltalában nem bocsájtják ki többet. A pénzügyminiszter környezetéből vett értesülésünk szerint, a pénzügyi politika mai rendszere mellett ki van zárva az adótarozások tüzzel-vasal való behajtása. Már a múlt évben sem hajtották be kiméletlenül az adókat és mégis kedvező eredményt mutattak az adóbevételek. Megokolt esetekben tehát joguk van az adóhivataloknak aratás után is a legmesszebbmenő fizetési halasztásokat és részletfizetési kedvezményeket adni.

— **Szurkálás aratás-közben.** A történeli határban Schlesinger S. tanyáján e hó 7-én aratás közben A. István és Nagy József arató munkások között szóváltás támadt. A hirtelen haragjában kirántotta zsebkését és hátra szurta Nagy Józsefet. A szerencsétlen ember, kinek a szurás a tüdejét is érte, eszméletlen állapotban vitték haza. A bűnöst a fiatalkoru bíróságnál jelentették fel.

— **Ipari továbbképző tanfolyamok kiállítás.** A m. kir. technológiai iparmuzeum igazgatósága az iparmuzeum által 1913—1914 évben rendezett székesfővárosi és vidéki tanfolyamok hallgatóinak munkáiból f. évi június hó 22-től július hó 20-ig az intézet helyiségeiben kiállítást rendez. A kiállítás nyitva van hétköznapokon (szombat kivételével) délelőtt 9—1-ig és délután 3—5 óráig: szombat délelőtt 9—1-ig, vasár és ünnepnapon 12-ig. Belépődíj nincs. A kiállításon mutatja be tulajdonképpen az iparmuzeum igazgatósága az ipari szaktudás fejlesztése érdekében rendezett tanfolyamok gyakorlati eredményeit. Az iparfejlesztés megbízhatóbb és leghegyesebb módja éppen a szakoktatás fejlesztése s ezért a most rendezett kiállítás a legnagyobb érdeklődést érdemli.

— **Fontosabb ujtás készül a államvasutaknál,** melynek az érdekeltek igen nagy hasznát veszik. Azt tervezik ugyanis, hogy a vasuti küldeményeket terhelő utánvételi összegeket, amint befolyanak, nyomban megküldik postafakarakék útján a küldemények feladójának. Eddig t. i. igen hosszadalmas uton történt az ilyen pénzek kézbesítése. Az ujtás meg fogja gyorsítani és egyszerűsíteni az eljárást. A fuvarlevél kiállítója postafakaraképképzőtárlapot állít ki az utánvételezett összegről vagy postautalványt, azt csatolja a fuvarlevélhez s ha a címzett az árut kiváltja az általa befizetett összeg a fuvarlevélhez csatolt postafakaraképképzőtárlap avagy postautalvány által a feladó részére meg fog küldetni.

— **Visszaélés a műtrágyával.** Újabb időben, kiváltképp külföldi cégek ügynökei értéktelen anyagokat, többnyire összeörlött, de föl nem dolgozott köport mindenféle névalatt, pl. „agrikulfoszfát“ elnevezéssel kínálnak a gazdáknak. Sokszor jó szuperfoszfátot adnak el, de jóval gyengébbet, mint amilyent kínáltak. A szuperfoszfát vásárlásánál ki kell kötni, hogy hány százalék vízben oldható foszfor-savat kell tartalmaznia a szuper-

foszfátoknak. Mikor a szállítmány megérkezett, mintát kell abból venni és a legközelebbi vegyvizsgáló állomásnak beküldeni. A mintát lehet hivatalos uton, vagy lehet magánuton is venni két tanú, pl. az előjáróság két tagjának jelenlétében.

— **A június havi országos vásár állatvásár forgalma:** Tehén felhajtattott 1060 darab, eladatott 383 darab, üsző felhajtattott 355 darab, eladatott 91 darab, ökör felhajtattott 628 darab, eladatott 286 darab, bika felhajtattott 74 darab, eladatott 37 darab, tinó felhajtattott 472, eladatott 215 darab, bornyu felhajtattott 315 darab, bivaly felhajtattott 131 darab, eladatott 69 darab, ló és csikó felhajtattott 1430 darab, eladatott 369 darab, juh és bárány felhajtattott 888 darab, eladatott 295 darab, sertés felhajtattott 1754 darab, eladatott 401 darab.

— **Az új személyleirási rendszer.** A nyomozó hatóságok már régen belátták, hogy a büntettesek rendszeren meg szokták változtatni külsejüket és az eddigi személyleírás nem tüntette fel teljesen az egyén karakterisztikus vonásait. A belügyminiszter rendőri szakosztálya ezért új személyleirási rendszert dolgozott ki, melyet most küldött szét. Az új methodus a következő szempontokra irányul. Sajátosságok: a) termetben (testtartásban, mozdulatokban), b) beszédben (hebegés, hadarás, selypítés, raccsolás, nagyhangú beszéd, rekedt hang, idegen kiejtés), c) sajátosságok szemek tekintetében, nézésben (koromfekete, világoskék szürke, zöltszem, bandzsátság, hályog, szürös, szigorú tekintet, sűrű pislogás, nem néz arra, kivel beszél, rövidlátás, szemhéjrángatólódzás), d) a szájon: vastag, ferde száj, fogak kilátszanak, e) orr; nyerges, pisze, sasorr, hegyes, vékony, vastag, benyomott orgyók, széles orrhát, ferde, kampósorr, nagy orrlyukak stb., f) sajátosságok a fej egyéb részein: szeplős, ragyás, beesett arc, előre álló arccsont, hegyes áll, sok ránc a homlokán stb., g) a kézen: hüvelyk ujj hiányzik, tetováás a csuklón stb. Az új nyomozási nyomtatványokhoz illusztrációk is vannak mellékelve, amelyek a fenti személyleirási adatokat magyarázzák. A csendőrségen már az új rendszer szerint kell megállapítani a személyleirást.

## Közgazdaság

**Erős borokat adó szőlőfajok.** Minden szőlőgazda előtt ismeretes dolog, hogy a különféle szőlőfajták ugyanazon fekvésben is nem egy formán érnek be. Egyes fajták mindig cukrosabb mustot adnak, mint ugyanazon évben és ugyanazon területen más fajták. Tudvalevő dolog, hogy minél cukrosabb mustot ad valamely szőlőfajta, kiforrás után annál erősebb vagyis szeszesebb bort várhatunk belőle. Azoknak a gazdáknak tehát, akik saját használatukra vagy eladásra erősebb, jó minőségű bort akar-

nak termelni, ismerniök kell azokat a szőlőfajtákat, amelyek ugyanazon viszonyok mellett, ha kevesebbet is de cukrosabb mustot termelnek. Azokat a gazdákat, akik hűvösebb éghajlat alatt akarnak szőlőműveléssel foglalkozni, szintén érdeklő az a kérdés, hogy mely szőlőfajták érnek be elég jól kevesebb meleg mellett is. A múlt esztendei nyár különösen hűvös és nedves volt országszerte s ez a hűvös időjárás különösen próbára tette a különféle szőlőfajták beérési képességét. A megfigyelések szerint a múlt évben legcukrosabb mustokat adták országszerte a következő fajták: Rúfandi vagy Auvergnas, Leányka, Zöld Sylvani, Fehér Burgundi, Rajnai Rizling, Piros Tramini, Hárslevelű Sauvignon, Muscat Lunel, Muscat Ottonel. Ezek a fajták az elmúlt évben országos átlagban több mint 18 fokos mustot termettek. A vörös bort adó fajták közül a múlt évben legjobban beértek országszerte a következő fajták: Oportó, Carbenet, Nagyburgundi. A múlt évi nedves, hűvös időjárás mellett legkevesebb cukrot termeltek a következő fehér bort adó szőlőfajták: Kövidinka, Sárfehér, Erdei, Miustos fehér, Szlan-kamenka, Rakszőlő, a vörös bort adó fajták közül pedig legkevesebé tudott beérni a Kadarka. A jó szőlőfajták a múlt évi kedvezőtlen időben is jobban beértek, mint a gyengébbek.

## Csarnok

### Tükör darabkák

Kit ne hatna meg a gyermek ébredő gondolatvilága a maga egyszerű és mégis oly meglepő megfigyelésről tanuskodó megjegyzéseivel. Néha olyan természetes, szinte magától kínálkozó dolgokat figyel meg, a mik mellett a meglett ember úgy haladt el, hogy ügyet se vetett rájuk. Csak mikor a gyermek ajkáról rebben el az ily gondolat, elmélkedünk igazságán, néha szépségén. Egy pár ilyen gyermekgondolat az alábbi is, elmondom úgy, amint hallottam.

A világ teremtéséről beszél a hitoktató a kis nebulóknak. Elmondta, hogy az első napon mondta az Isten: „legyen világosság”. A mint aztán végig haladt a teremtés minden egyes napján, a hatodikhoz érve így szól: a hatodik napon teremtette Isten az embert. Föláll erre az egyik gyerek és azt kérdi a hitoktatótól:

— Honnan tudja akkor az ember, hogy az Isten az előző napokon mit teremtett, ha őt a hatodik napon teremtette?

Kérdeztem a hitoktatótól, kivel ez a dolog megtörtént, hogy mit válaszolt a gyermek fogas kérdésére.

— Egy pillanatra engem is megzavart a gyerek, — mondta. — Azt a választ adtam neki, hogy akkor az ember még nem esett bünbe és az Isten maga

közölte a teremtés sorrendjét az emberrel.

Az itt következő ötlet egy híres pesti védőügyvéd agyában fogant meg, a ki jogászörökben vakmerő trükkjeiről nevezetes. Az ügyvédhez beállított most néhány esztendeje egy fővárosi bank pénztárosa.

Sápadtan, remegve állott elébe és összekulcsolta a kezét:

— Ügyvéd ur, az irgalmas Istenre kérem: mentsen meg. Sikkasztottam!

Az ügyvéd, a ki ilyen drámai jelenetekhez már hozzászokott, nyugodtan leültette a fiatal embert.

- Mennyit sikkasztott?
- Ötvenezer koronát!
- Még nem fedezték föl?
- Senkisem tud a hünömről.

De közeledik december, a nagy pénztárvizsgálat. Akkor minden kisül. Végem van!

Az ügyvéd rágyújtott egy szivarra, föl és alá sétált a szobában és gondolkodott. Azután odaállt a fiatalember elé, vállára tette a kezét és ezzel a meglepő kérdéssel fordult hozzá:

— Mondja csak, barátom, tudna maga — még ötvenezer koronát sikkasztani?

A pénztáros fölugrott.

— De ügyvéd ur! . . .

— Ne kérdezösködjék. Én meg akarom magát menteni. Felleljen a kérdésemre.

— Tudnék! Most még lehet a nélkül, hogy észrevegyék.

— Menjen és sikkaszon még ötvenezer koronát. A pénzt pedig hozza el nekem. Meg fogom önt menteni. A dolog mindössze az állásába fog kerülni. Önt a bank elfogja bocsátani, de más bántódása nem fog esni!

A sikkasztó eltávozott és úgy tőn, mint az ügyvéd tanácsolta. Az újabban elsikkasztott ötvenezer koronát, nyugta ellenében átvette tőle az ügyvéd.

Egy óra múlva az ügyvéd fölkereste annak a banknak igazgatóját, a melynél a sikkasztó pénztáros alkalmazva volt.

— Igazgató ur, tudomására hozom, hogy az önök pénztárosa: X. Y. ur sikkasztott. Százezer koronával károsította meg az intézetet. Kérem, csak tessék nyugodtan maradni . . . Ne méltóztassék felbeszakítani . . . Ez a fiatalember, mint ön is tudja, előkelő családból való, de az apja, aki már rengeteg sok adósságot fizetett ki érte, ezuttal könyörtelen. A fiu megvallotta bűnét, de semmi reménye sincs, hogy az apja megtérítse az elsikkasztott összeget. Sőt, az apjának nincs is módja erre. Ha önök följelentik, a följelentésnek két következménye lehet. A fiu vagy főbelövi magát, vagy börtönre kerül. Az önök pénze így is, úgy is elveszett. Én tehát egy közvetítő indítvánnyal jövök most önhöz, a sikkasztó pénztáros egyik jó módú nagynénje megbízásából. Ha önök nem jelentik föl a fiut, ez a nagynéni megtéríti a sikkasztott százezer korona — felét: ötvenezer koronát. Többet nem adhat. Hagyják a fiut futni, akkor megkapják a sikkasztott pénz felét. Ha nem: nem kapnak semmit és még ráadásul a sikkasztási botrány hírére a betevők

megrohanják intézetüket. Elfo-gadja ajánlatomat?

Az igazgató, rövid gondolkodás után kijelentette:

— Elfogadom!

Az ügyvéd nyugta ellenében, rögtön átadta az ötvenezer koronát. A sikkasztó meg volt mentve.

## Hirdetések

3098. ikt. sz.

1914.

### Hirdetmény.

Abony község Előljárósága közhírré teszi, hogy a tulajdonát képező u. n. Kiss Mihály tó föld a f. évi július hó 17. napján d. e. 10 órakor a község háza tanácsstermében a legtöbbet ígérőnek nyilvános árverésen 3 évre haszonbérbe fog adni.

Az árverésre vonatkozó közelebbi föltételt hivatalos órák alatt a főjegyzői hivatalban megtudhatók.

Abony, 1914. VII. 6-án.

### Előljáróság.

3099. ikt. sz.

1914.

### Hirdetmény.

Abony község Előljárósága a község tulajdonát képező régi faiskola kertet f. évi július hó 17-én d. e. 10 órakor a közgyűlés tanácsstermében, a legtöbbet ígérőnek nyilvános árverésen 3 évre haszonbérbe adja.

Közelebbi feltételek a főjegyzői hivatalban hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Abony, 1914. VII. 6-án.

### Előljáróság.

### Kiadó.

A vasut-u. 4 sz. alatt egy üzlethelyiség és egy 3 szobás lakás mellékhelyiségekkel együtt október 1-re kiadó. A helyiségek külön-külön is kiadatnak. Értekezni lehet a helyszínen.

Tóth Ignác tulajdonossal.

### Eladó ház

2 szoba, konyha, éléskamra, pince és több külső épületekkel. Értekezni lehet Verovszky István tulajdonosnál Jegyző-u 21.

## Egyetlen est!

Ma 12-én, vasárnap

**AZ ELSŐ SZKECCS**

**ABONYBAN !!**

Szinre kerül:

# Ninon de Lenclos

irodalmi mozi színjáték 4 felvonásban

Irtá: Edvárd Stucken.

Ford.: Karinthy Frigyes

Előadja **FELD IRÉN**

művész társulatával

Azonkívül

## Fényes cabaret műsor!

Helyárak:

Páholyülés 2 kor. Fentartott hely 1.60 korona. I. hely 1.20 kor. II. hely 70 fill. III. hely 50 fillér.

**A nyári szezonra**  
Férfi ruhák, gyermek ruhák,  
fiú ruhák, lüszter öltönyök és  
lüszter női kabátok, óriási vá-  
lasztékban. Ugy szintén!

**Kalapok, czipők,  
nyakkendők és férfi  
fehérneműek**  
valamint az összes úri divat-  
cikkekben folytonos ujdon-  
ságok.

Elismert Révész szabásu magyar ruhák  
készen és mérték után. Külön úri di-  
vat osztály és angol úri szabóság.

Szives pártfogását a t. vevő kö-  
zönségtől kéri

VERMES ALADÁR.

**! M e g v a n !**

mindenki győződve, hogy **legolcsóbban**

**KOHN MIKLÓS**

úri és női divatüzletében vásárolhat.

Állandóan izléses raktárt tart **costüm kelmék-  
ből**, delain, batiszt, eponge, crepon, vászon és  
mosó voilekből.

Elegáns férfi és női felöltők, férfi és fiú ruhákban  
pazar ujdonságok. Cipő, kalap és diszmű árukból  
a saison ujdonságai.

Telefon 45. szám.

**Ha tartós és elegáns**

cipőt akar viselni, úgy forduljon bizalommal hozzám.  
Tanulmányaimat Pesten a legelőkelőbb cipőkészítőknél  
sajátítottam el. Elvállalom **férfi, női és gyermek**  
**cipők** készítését, **Angol és Francia** formákban, to-  
vábbá **diszmagyar csizmák**, valamint beteg lábakra  
(**ortopéd**) cipők készítését. Javítások gyorsan és pon-  
tosan eszközöztetnek. Szives pártfogást kér

**D O B O Z I R É L A**

katonai és polgári műcipész, Abony Tüzér-utca 64

**Építetők figyelmébe!**

Tisztelettel értesítem a t. építető  
közönséget, hogy Budapesten

**építőmesteri**

oklevelet nyertem és építkezése-  
ket a legszolidabb és legmoder-  
nebb kivitelben vállalom mérsé-  
kelt vállalati összegért.

A t. építetők szives pártfogását  
kéri:

**Oroszi János**

okl. építő-mester.

Lapunk egyes száma

20 fillérért kapható

**Rosenzweig J.**

órák és ékszerész  
üzletében.

**Szerdahelyi János**

könyvnyomdájában  
egy tanuló felvétetik.

**ORÁT, ÉKSZERT**

legolcsóbban vásárol

**Rosenzweig J.**

üzletében.

**Legalkalmasabb**

meglepetésül **ajánlom** finom kivitelű ol-  
csó nagyított képeimet, **Pasztel és olaj**  
— festményeim első rangú kivitelben. —

Selyem képek, művészi s olcsó fényké-  
pek, valamint levelezőlapok készülnek.

**ZOLTÁN** fényképészeti  
műtermét

Cegléd. Rákóczy s Szegfű utca sarok.

**Ha jó képet akar,** úgy el ne mulassa e kedvező alkalmat!

**A legjobb kárpitosmunka,**

a legizlésesebb butorok, modern háló-  
szobák, ebédlők, úri szobák,

**angol garnitúrák**

**a legolcsóbban** készpénzért vagy  
kedvező fizetési fel-  
tételek mellett is beszerezhetők

**Weisz Jenő**

kárpitosmester butorüzletében **Cegléden**, a róm.  
kath. egyház bazárépületében.

**Szakter Károly a legjobb és legrégebb szabó cég Cegléden Telefon: 65.**

**Milkó Ignác elsőrendű úri szabó Szolnokon**

Baross-utca 15. Szapáry-ut sarkán.

Telefon: 206. szám

# Fehér László

bank- és váltó-üzlete

SZOLNOKON, Baross és Szapáry-u. sarkán.

CIRO-SZÁMLA AZ OSZTRÁK MAGYAR BANKNÁL

M. KIR. POSTATAKARÉKPÉNZTÁRI SZÁMLA 34739. CLEARING FORGALOM  
INTERURBAN-TELEFON 186. SZ. Sürgőseim: FEHÉR BANKHÁZA SZOLNOK.

## A világ legjobb sorsjegyei a Magyar Jelzálog Hitelbank Konvertált sorsjegy

A konvertált sorsjegyek évenként 6 huzásban vesznek részt.

Egy millió, 500.000 400.000 300.000  
250.000 200.000 150.000 és 100.000  
korona főnyereménnyel.

Huzás 1914. augusztus hó 25-én  
500.000 korona főnyereménnyel.

36 havi 6 koronás részletfizetésre nálam  
beszerezhetők.

Az első részlet befizetése után a törvényes részletet kizárólagos játékjoggal azonnal megküldöm és a nyeremény már a részletiv tulajdonosát illeti meg.

Kedvezmény: 2 részlet egyszerre való lefizetése után  
a 3-ik részletet ingyen nyugtázom.

Javításmentes lefödések és falburkolások

# Eternit

PALABÓL



Csak akkor valódi ha minden lapon az **Eternit** törvényileg védett szövevénye nyomában látható.

**ETERNIT-MŰVEK**  
HATSCHÉK LAJOS  
BUDAPEST  
VI. ANDRÁSSY-UT. 33.  
GYÁR: NYERGESÚJFALU

**KÉRJEN**  
MINTÁT ÉS ÁRJEGYZÉKET

ELÁRUSÍTÓ:

**Possel M. és fia.**

# GRAMOFON LEMEZEK

legutóbb megjelent újdonságok

Király Ernőtől, ifj. Berkes Béla kíséretével: a Vén cigány, Huzzadcsak, Mondják meg a legkisebbik Horváth lánynak, Sybill, Nemtudomka, Katonadolog stb. operette újdonságok.

Továbbá Király Ernő-től énekelt népdalok ifj. Berkes Béla udvari zenész kíséretével

Kaphatók: **ROSENZWEIG J.** órás és ékszerésznél

ABONY, (Piactér)

**KOLLARIT**  
BŐRLEMEZ  
SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ



UTÁNZATTÓL ÓVAKODJUNK!

## „KOLLARIT”- bőrlemez

kaucsuk-compositióval bevont ruganyos, viharbiztos és időt álló  
**szagtalan fedéllemez.**

A jelenkor legjobb tetőfedéllemeze

**Végtelenül tartós.**

Régi zsindelytetők átfedésére kiválóan alkalmas. Sem mázolni, sem mészlével bekenni nem kell.

Kapható:

**Bán Sándor**

fakereskedőnél Abonyban.



**Medve jegyű padló-lakk**  
fénymáz a legjobb és legtartósabb, aránylag olcsóbb bármely gyártmánynál; mosható, igen tartós, tükör-fényű és 6 óra alatt csontkeménnyé szárad. Ezen kiváló minőségű padló-lakk csakis:

**Havas Ignác** kereskedőnél kapható **Abonyban.**  
Kapható még jutányos árban: borostyán és linoleum padló-lakk, valamint olajfesték, mosható zománclakk minden színben és a festéshez szükséges ecsetek, padló és parketviasz különféle színben.